

PROJEKTA PLĀNOTĀJS

Neformālās izglītības projektiem
jaunatnes jomā

Brošūru veidoja Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Teksta autore: Madara Ērgle

Dizains un iespiests: IBC Print Baltic SIA

© 2021 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Mūkusalas iela 41, Rīga, LV-1004

67358065

info@jaunatne.gov.lv

@Jaunatne

www.jaunatne.gov.lv

@jspa_latvia

@iesaisti_es

@Jaunatne

Jaunatnes starptautisko
programmu aģentūra

Jaunatnes starptautisko
programmu aģentūra

Erasmus+

Bagātini pieredzi, domā plašāk

**EIROPAS
SOLIDARITĀTES
KORPUSS**

LAIPNI LŪDZAM PROJEKTU PASAULĒ!

Vai vēlies projekta ietvaros tikties ar vienaudžiem no citām Eiropas valstīm, lai kopīgi diskutētu par medijpratības un kritiskās domāšanas nozīmi jauniešu ikdienā? Varbūt plāno organizēt ceļojošo izrādi pa Latvijas pilsētām par starpkultūru un starpreliģiju dialogu un stereotipu laušanu? Iespējams, tavas komandas iecere ir izvērst plašu informatīvo kampaņu un pasākumus par demokrātijas nozīmi Latvijas un Eiropas jauniešu ikdienā?

Šīs un citas idejas ir iespējams īstenot Eiropas Savienības programmu **"Erasmus+"** un **"Eiropas Solidaritātes korpuss"** ietvaros, kas piedāvā jauniešiem un jaunatnes organizācijām iegūt finansējumu valsts un starptautiska mēroga projektu īstenošanai.

Esam pārliecināti, ka labu projektu pamatā ir **vērtīga ideja, saliedēta komanda un vēlme darīt**. Tomēr, lai ieceri varētu īstenot, ir svarīgi projektu rūpīgi izplānot, ņemot vērā tavas komandas rīcībā esošos resursus, kā arī izvēlētais programmas noteiktos projekta nosacījumus.

Neatkarīgi no tā, vai esi iecerējis īstenot savu pirmo, trešo vai vienpadsmito projektu, ceram, ka šis materiāls palīdzēs tavai komandai izprast projektu izstrādes gaitu.

Lai traki vērtīgas idejas pārtop realitātē!

Ar sveicieniem –

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (turpmāk – JSPA)

P.S. Projektu izstrāde un īstenošana rada nepārvaramu, bet veselīgu vēlmi to darīt atkal un atkal.

**"Katra jauna ideja
iesākumā šķiet traka."**

*Alfrēds Norts Vaitheds,
matemātiķis, filozofs*

ŠIS ATBALSTA MATERIĀLS IR PIEMĒROTS JAUNIEŠIEM, KURI VĒLAS IZSTRĀDĀT KĀDU NO ŠIEM PROJEKTU VEIDIEM.

JAUNIEŠU APMAIŅAS PROJEKTI (13–30 gadi)

Starptautiska mēroga projekts, kura mērķis ir veicināt starpkultūru dialogu un jauniešu pilsoniskumu un pilnveidot daudzveidīgas personiskās un profesionālās kompetences.

Projekta ietvaros jauniešu grupām no dažādām valstīm ir iespēja kopīgi īstenot sev aktuālu tematisku ideju, tādējādi palielinot jauniešu informētību par Eiropas vērtībām, kā arī mazinot dažādus aizspriedumus un stereotipus.

JAUNATNES LĪDZDALĪBAS PROJEKTI (13–30 gadi)

Valsts vai starptautiska mēroga projekts, kura mērķis ir veicināt jauniešu līdzdalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē.

Projekta ietvaros tiek īstenotas neformālās izglītības aktivitātes, kas jauniešiem sniedz iespēju iesaistīties kultūras un pilsoniskajos procesos, kā arī pilnveidot daudzveidīgas personiskās un profesionālās kompetences.

SOLIDARITĀTES PROJEKTI (18–30 gadi)

Valsts mēroga projekts, kura mērķis ir sniegt iespēju jauniešiem izrādīt solidaritāti un risināt vietējai sabiedrībai aktuālus izaicinājumus, popularizējot Eiropas vērtības.

Projekta ietvaros tiek īstenotas dažāda formāta aktivitātes, iesaistot tajās vietējo sabiedrību. Savukārt jauniešiem, kuri īsteno projektu, tā ir iespēja pilnveidot daudzveidīgas personiskās un profesionālās kompetences.

1.	KĀDA IR MŪSU SĀKOTNĒJĀ IDEJA?	3
2.	PROJEKTA TĒMAS PAMATOJUMS	6
3.	PROJEKTA MĒRĶIS, UZDEVUMI UN REZULTĀTS	9
4.	PROJEKTA KOMANDA	11
5.	SAGATAVOŠANĀS PASĀKUMI	15
6.	RISKU VADĪBA	17
7.	AKTIVITĀŠU PLĀNOŠANA	19
8.	MĀCĪŠANĀS PROCESS.	23
9.	PROJEKTA REZULTĀTS UN TĀ POPULARIZĒŠANA.....	26
10.	PROJEKTA IZVĒRTĒŠANA	30
11.	PROJEKTA PIETEIKUMA SAGATAVOŠANA UN IESNIEGŠANA	32
12.	MANAS PIEZĪMES	34
13.	RESURSU KRĀTUVE	39

KĀDA IR MŪSU SĀKOTNĒJĀ IDEJA?

Visi projekti reiz sākušies ar ideju, kas dzimst mūsu prātos.

BET – PIRMS ĶERIES KLĀT IDEJU ĢENERĒŠANAI, PADOMĀ, KĀ TU SAPROTI, KAS IR PROJEKTS? KĀDAS IR SVARĪGĀS TĀ SASTĀVDAĻAS?

Dažādos informācijas avotos pieejamas atšķirīgas jēdziena "projekts" definīcijas. Šeit un turpmāk par projektiem runāsim programmu "Erasmus+" un "Eiropas Solidaritātes korpuss" ietvaros. Domājot par abu programmu jauniešu projektiem, piedāvājam šādu jēdziena skaidrojumu:

PROJEKTS ir savstarpēji saistītu aktivitāšu kopums, kas tiek organizēts, lai sasniegtu noteiktus mērķus un rezultātus. Mērķis un rezultāti jāsasniedz izvēlētajos un pieejamajos laika, izmaksu un citu resursu ietvaros.

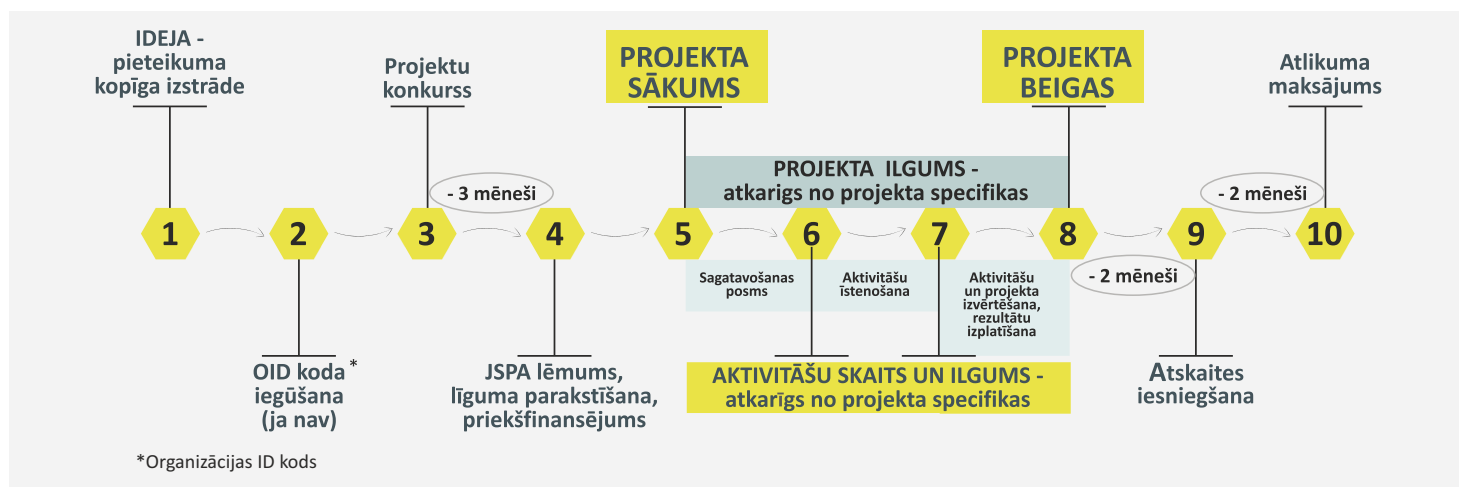
LABA JAUNIEŠU ĪSTENOTA PROJEKTA IDEJA IR:

- ▶ balstīta jauniešu interesēs un mācīšanās vajadzībās;
- ▶ vērsta uz konkrētu sabiedrības izaicinājumu risināšanu un esošās situācijas uzlabošanu;
- ▶ saistīta ar Eiropas vērtību popularizēšanu;
- ▶ atbilstoša projekta komandas (un, ja attiecināms – visu dalīborganizāciju) izvirzītajiem mērķiem un vēlmēm;
- ▶ inovatīva, aktuāla un reāla.

"Ideja, kas tiek attīstīta un īstenota, ir daudz nozīmīgāka par to, kas tikai paliek kā ideja."

Buda, budisma pamatlicējs

Bieži vien tiek domāts, ka projekts ir tā galvenās aktivitātes – jauniešu apmaiņas nedēļa, organizētie publiskie pasākumi u.tml. Tomēr tā gluži nav – projekta galvenās aktivitātes ir viena no projekta sastāvdaļām. Jebkuru projektu veido vairāki posmi, un vizuāli **PROJEKTA CIKLS** izskatās šādi:

Neviens no projekta posmiem nav svarīgāks par kādu citu – katram ir savs mērķis un nozīme, un projekts nav iedomājams bez kāda no tiem.

Programmās "Erasmus+" un "Eiropas Solidaritātes korpus" iespējams īstenot dažāda formāta projektus. Atkarībā no projektu idejiskā **MĒROGA** tos var iedalīt divās grupās:

VALSTS MĒROGA PROJEKTI

Visām projekta aktivitātēm jānotiek Latvijā. Mērogu var sašaurināt arī uz reģionālu līmeni, piemēram, īstenojot aktivitātes savā novadā vai pilsētā. Šādos projektos dalīborganizācijas var būt un to var arī nebūt – tas atkarīgs no projekta ieceres un aktivitāšu apmēra.

STARPTAUTISKIE PROJEKTI

Nepieciešams iesaistīt dalīborganizācijas no dažādām valstīm, un projekta idejai jābūt aktuālai visām projektā iesaistītajām organizācijām. Projekta aktivitātes var notikt projektā iesaistītajās valstīs. Sasniedzamā ietekme šādos projektos būs plašāka par Latvijas robežām.

Tas, vai tava iecere būs valsts vai starptautiska mēroga projekts, izkristalizēsies izstrādes procesā. Ir idejas, kuras var izvērst gan valsts, gan starptautiskā mērogā, taču daļa projektu ideju mēdz būt specifiskas un pielāgojamas, piemēram, tās var būt īstenojamas tikai Latvijā.

Arī budžeta nosacījumi katram projektam ir atšķirīgi, tāpēc arī to ir būtiski izziņāt jau projekta izstrādes laikā. Lai nav tā, ka nevari īstenot iecerētās aktivitātes tādā veidā, kā esi izsapņojis, gluži vienkārši tāpēc, ka tavai komandai tam var nebūt pietiekamu finanšu resursu.

TEMATI, KO VĒLOS IZZINĀT UN/VAI AKTUALIZĒT

AKTIVITĀTES, CAUR KO VĒLOS DARBOTIES

1. solis. Vispirms pieraksti sev interesējošos tematus, ko tu gribētu padziļināti izprast vai aktualizēt vietējā kopienā.

Ierosmei – varbūt tu vēlies noskaidrot ko vairāk par videi draudzīga dzīvesveida ieviešanas pieredzi citās valstīs? Vai runāt ar vienaudžiem par mentālās veselības jautājumiem?

IETEIKUMS – iedvesmu tematu izvēlē var rast Eiropas Jaunatnes mērķos!

2. solis. Šajā ailē saraksti dažādus sev saistošus aktivitāšu veidus, ko varētu īstenot projekta ietvaros.

Ierosmei – varbūt tas varētu būt saistīts ar mūziku? Sportu? Kulināriju?

IETEIKUMS – pieraksti arī šķietami trakas idejas!

3. solis. Aplūko, kas ir sarakstīts abās ailēs, un pa vidu starp abām ailēm savieno tematiskās idejas ar tiem aktivitāšu variantiem, kurus vari iztēloties kā potenciālu projektu.

Ierosmei – vai varam aktualizēt vides aizsardzības tēmu caur muzikālām aktivitātēm? Vai diskutēt par stereotipiem, veidojot kustību izrādi? Varbūt varam apspriest demokrātijas nozīmi, dodoties brīvā dabā?

IETEIKUMS – izveido pēc iespējas vairāk kombināciju.

4. solis. Izvēlies vienu ideju, kuru vēlies izstrādāt kā projektu, un pieraksti to šeit.

PROJEKTA TĒMAS PAMATOJUMS

Ir svarīgi, lai projekta temata un plānoto aktivitāšu pamatā būtu pašu jauniešu intereses – tev taču negribētos īstenot projektu par tēmu, kas tevi maz interesē. Bet ar to nekas nebeidzas. Tieši otrādi – tagad ir laiks "rakt dziļāk".

Jauniešu projekti parasti skar nozīmīgas tēmas, risinot projektā iesaistīto pušu vajadzības un meklējot risinājumus dažādiem izaicinājumiem. Ar vienu projektu visu pasauli, visticamāk, neizglābsi, taču zināmu ieguldījumu konkrētu sabiedrības izaicinājumu risināšanā pavisam noteikti spēsi sniegt.

PROJEKTS UN TĀ AKTIVITĀTES IETEKMĒ DAŽĀDAS IESAISTĪTĀS PUSES:

- ▶ projekta vadības komanda (tu un citi jaunieši, kas būs galvenie projekta koordinatori);
- ▶ dalīborganizācijas (Latvijas organizācija, caur kuru iesniegsi projektu, kā arī citas sadarbības organizācijas, ja tādas projektā tiks iesaistītas – gan Latvijas, gan citu valstu organizācijas);
- ▶ projekta dalībnieki (šeit domāti citi jaunieši, kas būs projekta aktivitāšu dalībnieki);
- ▶ vietējā kopiena (citi sabiedrības locekļi, kas atkarībā no projekta veida vai nu piedalīsies projekta aktivitātēs, vai būs rezultātu izplatīšanas aktivitāšu mērķauditorija).

**"Idejas var mainīt dzīvi.
Dažreiz durvju atvēršanai
nepieciešama tikai
viena laba ideja."**

Džims Rons, uzņēmējs

PROJEKTA VADĪBAS KOMANDA

lerosmei – cik lielā cilvēku sastāvā darbosieties? Kādi cilvēki veidos komandas kodolu?

PROJEKTA DALĪBNIEKI

lerosmei – kāds būs dalībnieku vecums, profils? Vai projektā plāno iesaistīt jauniešus ar ierobežotām iespējām vai īpašām vajadzībām (piemēram, ar kustību traucējumiem, ekonomiskajiem vai sociālajiem šķēršļiem u.tml.)?

VIETĒJĀ KOPIENA

lerosmei – kurām sabiedrības grupām projekts varētu būt saistošs, svarīgs?

DALĪBORGANIZĀCIJAS

lerosmei – vai projekts tiks īstenots valsts vai starptautiskā mērogā? Kāda profila organizācijas ir būtiski iesaistīt projekta īstenošanā (piemēram, skolas, jauniešu centrus u.tml.)?

Nākamais solis ir izanalizēt katras iesaistītās puses vajadzības un izaicinājumus, kā arī vēlamo efektu jeb ietekmi uz tām projekta aktivitāšu rezultātā. To veiksmīgi var izdarīt, atbildot uz šādiem jautājumiem:

- ▶ Kas iesaistītajām pusēm ikdienā **pietrūkst** vai ar kādiem **izaicinājumiem** tās saskaras?
- ▶ Kādas **problēmas**, **izaicinājumus** projekts palīdzēs **risināt**?
- ▶ Kādi būs iesaistīto pušu galvenie **ieguvumi** no projekta?
- ▶ Kas projekta rezultātā **mainīsies** iesaistīto pušu ikdienā vai darbībā īstermiņā un ilgtermiņā?

PATUROT PRĀTĀ IEPRIEKŠ DEFINĒTĀS IESAISTĪTĀS PUSES UN ŠOS JAUTĀJUMUS, PIERAKSTI VAJADZĪBAS, KAS TIKS RISINĀTAS PROJEKTĀ, UN PRETĪ – IEGUVUMUS JEB IETEKMI, KO PLĀNO PANĀKT PROJEKTA REZULTĀTĀ.

PROJEKTA DALĪBNIEKI

Vajadzības

Ietekme

PROJEKTA VADĪBAS KOMANDA

Vajadzības

Ietekme

DALĪBORGANIZĀCIJAS

Vajadzības

Ietekme

VIETĒJĀ KOPIENA

Vajadzības

Ietekme

PROJEKTA MĒRĶIS, UZDEVUMI UN REZULTĀTS

Jebkurai darbībai ir noteikts mērķis, veicamie soļi jeb uzdevumi un sasniedzamais rezultāts. Citādi, ja nezini, kurp dodies, kādā veidā un – pats galvenais – kāpēc tu to dari, var sanākt "apmaldīties trīs priedēs". Ja vien, protams, tāds nav pašmērķis – doties nezināmajā. Projektu pasaulē gan iesakām šādi neriskēt un skaidri definēt trīs nozīmīgus elementus – **projekta mērķi, uzdevumus un rezultātus**.

MĒRĶIS ir vēlamā situācija, kuru gribam sasniegt. Vispārējais projekta mērķis ir ilgtermiņa un bieži vien atbild uz jautājumiem: "Kāpēc vēlies realizēt savu projektu?", "Kādas izmaiņas projekts dos?" u.c. (paturot prātā izvēlēto tēmu un dalībnieku vēlmes).

Atceries, ka savu projektu īstenoši programmu "Erasmus+" vai "Eiropas Solidaritātes korpuss" ietvaros, tādēļ tā mērķim ir jābūt saistītam ar noteiktās programmas pamatprincipiem. Ielūkojies arī **Eiropas Jaunatnes mērķos** – projekta idejas sasaiste ar kādu no tiem palīdzēs vēl labāk pamatot projekta nozīmi Eiropas kontekstā.

Šeit parādīta neliela mērķu un uzdevumu formula ("SMART"):

S	→	Konkrēts ("Specific")
M	→	Izmērāms ("Measurable")
A	→	Sasniedzams ("Achievable")
R	→	Nozīmīgs ("Relevant")
T	→	Īstenots noteiktā laika periodā ("Time-bound")

Projekta **UZDEVUMI** izriet no projekta mērķa. Uzdevumi ir veicamie soļi, lai sasniegtu noteiktu mērķi. Uzdevumi atbild uz jautājumiem: "Kas un ko plāno darīt, kādam nolūkam?", "Kas mainīsies projekta ietekmē? Kad?", "Kas ir ieguvēji?", "Ko jaunu iemācīsies projekta dalībnieki (ņemot vērā izvēlēto projekta tēmu)?", "Kādā veidā projektā tiek ievēroti programmas pamatprincipi?".

Savukārt **REZULTĀTS** ir projekta iznākums, kas ir atkarīgs no katra projekta veida un aktivitāšu specifikas. Ir vēlams, lai rezultāts

būtu tāds, lai tu un visi apkārtējie pēc projekta saprastu, kāds bija projekta mērķis un kādu situāciju, problēmu tu ar šī projekta palīdzību esi centies risināt, vai kādu uzlabojumu esi panācis. Lai sabiedrība par rezultātiem varētu uzzināt, ir svarīgi padomāt par to, kā efektīvi izplatīt informāciju par rezultātiem.

NETAUSTĀMIE REZULTĀTI

Tās ir zināšanas, prasmes un attieksmes, kā arī pieredze, ko dalībnieki ieguvuši projekta laikā.

TAUSTĀMIE REZULTĀTI

Projekta laikā izstrādāti materiāli un arī publiski pasākumi, piemēram, rokasgrāmata, video, spēle, izstāde, pētījums, konference u.c.

Projektā var tikt sasniegti arī vairāki rezultāti, tomēr tos visus ir būtiski izplatīt noteiktai mērķauditorijai (citiem jauniešiem un organizācijām, vietējai kopienai u.tml.), lai projekta panākumi izskanētu plašākā mērogā un rezultātiem būtu jēgpilns un ilgspējīgs pielietojums. Par rezultātu izplatīšanu vairāk runāsim arī turpmākajās sadaļās, tomēr rezultātus ir būtiski definēt jau kopā ar mērķi un uzdevumiem. **Mērķis, uzdevumi un rezultāti ir nesaraujama projektu trīsvienība, kas pasaulei īsi un kodolīgi pavēstīs par tavas ieceres nozīmi.**

"Visiem, kas kādreiz
ir mazgājušies dušā,
ir dzimušas idejas.
Tas, kurš izkāpj no dušas,
nožāvējas un kaut ko izdara
idejas labā, ir tas,
kurš kaut ko izmaina."

Nolans Bušnēls, uzņēmējs

ŅEMOT VĒRĀ IEPRIEKŠ VEIKTO VAJADZĪBU ANALĪZI,
MĒĢINI NODEFINĒT PROJEKTA MĒRĶI, UZDEVUMUS UN REZULTĀTU.

PROJEKTA MĒRĶIS

1. uzdevums

2. uzdevums

3. uzdevums

REZULTĀTS

Idejas mēdz rasties dažādi – kāds tās nosapņo, cits ierauga mākoņu zīmējumos, vēl kādam idejas rodas "prāta vētrās". Tomēr idejas īstenošana vairs nav tikai viena vai divu cilvēku rokās – labu projektu rada un veido stipras komandas.

Varbūt esi dzirdējis izteicienu "viens nav darītājs"? To pavisam noteikti varētu attiecināt uz projekta izstrādi un īstenošanu. Ir, protams, sastopamas tādas parādības kā "cilvēks-orķestris", tomēr mēs rosinām no šādas pieejas atteikties. Pieredze rāda, ka **komanda ir nozīmīga projekta panākumu atslēga un īstā projektu maģija top koprades procesā.**

Kas tad veido projekta komandu? Atkarībā no katra projekta specifikas varam izšķirt divus būtiskus elementus – cilvēkresursus un dalīborganizācijas.

Sāksim ar CILVĒKRESURSIEM

Jauniešu projektu īstenošana ir pašu jauniešu rokās – jaunieši ideju iesāk, paši to izplāno un beigu beigās kopīgiem spēkiem arī īsteno. Kāpēc tas jā dara kopā? Vispārzināma patiesība – neviens no mums nav ideāls. Ikkatram no mums ir savas stiprās un ne tik stiprās puses.

IESAISTĪŠANĀS PROJEKTA IZSTRĀDĒ UN ĪSTENOŠANĀ JAUNIEŠIEM SNIEDZ IESPĒJU:

- ▶ *likt lietā visu to, ko tie jau labi pieprot, tādējādi padziļināti iemācoties jēgpilni pielietot savas stiprās puses praktiskā darbībā,*
un/vai
- ▶ *mesties nezināmajā un apgūt pavisam ko jaunu, kas iesākumā varbūt pat šķiet mazliet biedējoši.*

Astoņiem vārdiem izsakoties, **projekts jauniešiem ir ideāla un droša mācīšanās platforma.** Vairāk par mācīšanos runāsim vienā no turpmākajām sadaļām.

Kas būs komandas sastāvā, ir tavā ziņā, bet vislabāk, ja kopā pulcēsi savus tuvākos cīņubiedrus, kas tikpat dedzīgi kā tu gribētu līdzdarboties projekta izstrādē un īstenošanā. Jauniešu komanda ir būtisks elements jebkura veida jauniešu projektā, tomēr katram projektam var būt atšķirīgi komandas sastāva nosacījumi – ar tiem iepazīsties jau savlaicīgi, plānojot projektu. Piemēram, solidaritātes projektos komandā jābūt vismaz pieciem jauniešiem; pārējos projektu veidos nosacījumi nav tik konkrēti.

Lai arī kādi būtu komandas lieluma nosacījumi, jebkurā projektā ir būtiski savstarpēji **vienoties par lomu un pienākumu sadalījumu**, kā arī atbalstīt vienu otru. Lai arī var šķist, ka katrs darāt kaut ko savu, tomēr mērķis un sasniedzamais rezultāts projektā visiem ir viens. Pārrunājiet savā starpā, kā panākt līdzvērtīgu katra komandas biedra iesaisti projekta īstenošanā atbilstoši visu interesēm un vajadzībām. Tā, lai projekta īstenošana sagādā prieku un gandarījumu un procesā tiek apgūts kas jauns.

APRAKSTI SAVU VIETĒJO PROJEKTA KOMANDU! NEATKARĪGI NO TĀ, VAI TEV JAU IR GATAVA KOMANDA VAI TĀ VĒL TIKAI TOP, DEFINĒ GALVENĀS LOMAS UN VEICAMOS PIENĀKUMUS. JA KOMANDA IR LIELĀKA PAR PIECIEM CILVĒKIEM, DROŠI PIEVIENO PAPILDU KOMANDAS BIEDRUS.

LOMA:

Projekta koordinators

PIENĀKUMI:

- organizēt regulāras komandas tikšanās
- parraudzīt projekta īstenošanu

LOMA:

PIENĀKUMI:

LOMA:

PIENĀKUMI:

LOMA:

PIENĀKUMI:

LOMA:

PIENĀKUMI:

Par DALĪBORGANIZĀCIJĀM runājot

Vispirms svarīgi saprast, kas ir kas, un projektu pasaulē varam runāt par trim savstarpēji saistītiem apzīmējumiem:

DALĪBORGANIZĀCIJAS

Organizācijas no Latvijas un citām valstīm, kas kopīgi vēlas izstrādāt un īstenot projektu, visā šajā procesā sniedzot līdzvērtīgu ieguldījumu.

KOORDINĒJOŠĀ ORGANIZĀCIJA

Organizācija no Latvijas, kas visu partneru vārdā iesniegs projekta pieteikumu, saņems finansējumu un uzņemsies galvenā koordinatora lomu.

PARTNERORGANIZĀCIJAS

*Organizācijas, kas iesaistās projekta izstrādē un īstenošanā, **Starptautiskos projektos** – organizācijas no citām valstīm. **Valsts mēroga projektos** – organizācijas no Latvijas.*

Pievērs uzmanību katra projektu veida nosacījumiem, kas saistīti ar organizāciju iesaisti projektā. Piemēram, solidaritātes projektus jauniešu vārdā iesniedz koordinējošā organizācija no Latvijas bez partnerorganizāciju iesaistes. Savukārt jaunatnes līdzdalības projektus var īstenot gan starptautiskā, gan valsts mērogā, kur katram no tiem ir atšķirīgi nosacījumi. Jauniešu apmaiņas projektos jābūt iesaistītām vismaz divām organizācijām no dažādām valstīm.

Programmas "Erasmus+" un "Eiropas Solidaritātes korpuss" **projektos var iesaistīties dažādas organizācijas**, piemēram, nevalstiskās organizācijas, valsts/pašvaldības iestādes, pašvaldības, skolas, jauniešu centri, arī uzņēmumi.

Arī organizāciju kodolu veido cilvēki. Tomēr šajā gadījumā būtiski ir padomāt par **katras organizācijas motivāciju iesaistīties projektā un tās sniegto pienesumu projekta labā**. Organizācijām sadarbojoties, ir iespēja mācīties viena no otras, pārņemot citu organizāciju labo praksi noteiktās jomās. Svarīgi atcerēties, ka visām dalīborganizācijām ir līdzvērtīgi jāiesaistās projekta izstrādē un īstenošanā un sadarbībai ir jābūt vērstai uz kopīgām interesēm un mērķiem.

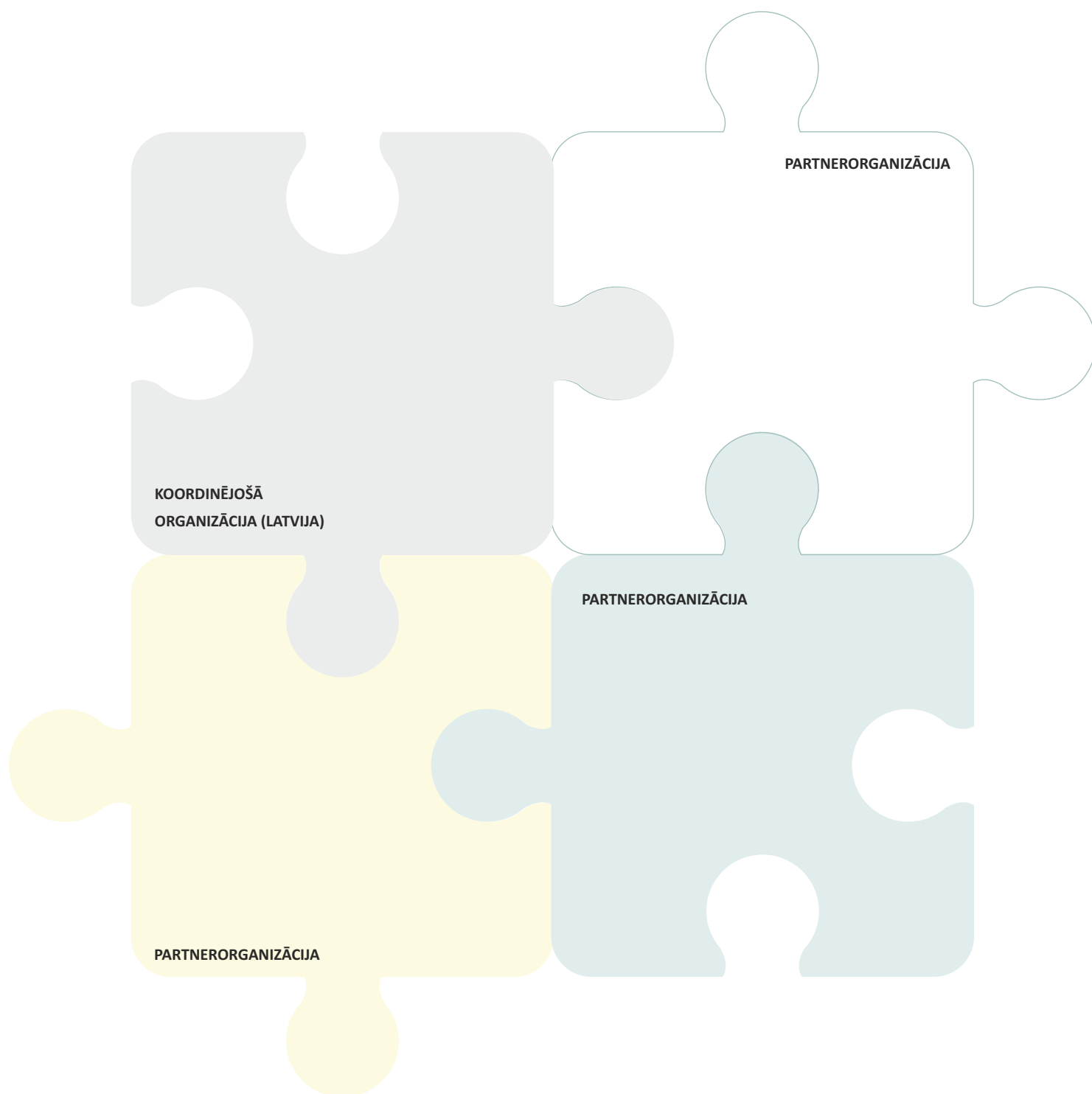
Sadaļā "Projekta tēmas pamatojums" jau ieskicēji dalīborganizāciju vajadzības iesaistīties projekta īstenošanā. Atceries, ka partnerorganizāciju iesaiste valsts mēroga projektos nav obligāta – ja projektā neplāno sadarboties ar citām organizācijām, nākamo uzdevumu vari izlaist.

"Ja tev ir ābols un man ir ābols, un mēs ar šiem āboliem apmaināmies, tad tev un man joprojām būs pa vienam ābolam. Bet, ja tev ir ideja un man ir ideja, un mēs apmaināmies ar šīm idejām, tad katram no mums būs divas idejas."

Džordžs Bernards Šovs, rakstnieks

IZVEIDO PROJEKTA PARTNERĪBAS PUZLI, ATSEVIŠĶOS LAUCIŅOS IESKICĒJOT KATRAS IESAISTĪTĀS ORGANIZĀCIJAS PROFILU (PIEMĒRAM, VALSTS, ORGANIZĀCIJAS VEIDS, IKDIENAS DARBĪBAS VIRZIENS, PIENESUMS PROJEKTĀ U.TML.).

Nekas nenotiek pats no sevis – arī projekta aktivitātes nevarēs notikt, ja tām rūpīgi nesagatavosies.

Kā tu gatavojies vairāku dienu ceļojumam? Iespējams, ka viss, ko tu izceļošanas dienā izdari, ir saliec mugursomā dažus apģērba gabalus, pasi, naudu, šokolādes batoniņu un esi gatavs ceļam! Nereti tie ir paši labākie ceļojumi, kādos doties, ne par ko lieki nedomājot. Tomēr, ja ceļojumā dodies kopā ar citiem draugiem, tad, iespējams, ne visi ir gatavi šādām avantūrām. Šādos gadījumos nav slikti izplānot vismaz minimālos ērtas ceļošanas priekšnosacījumus – rezervēt nakšņošanas vietas, aplūkot internetā vietējā transporta iespējas vai apskates vērtus objektus. Projektu arī varam uzskatīt par ko līdzīgu ceļojumam – tā kā ceļojumā nedosies viens, tad ir svarīgi veltīt pietiekami daudz laika un uzmanības sagatavošanās pasākumiem.

Sagatavošanās posma pasākumi izrietēs no projektā ielānotajām aktivitātēm un tajās iesaistīto personu vajadzībām. Piemēram, ja projektā paredzēts organizēt radošās darbnīcas dažādās Latvijas pilsētās, tad būtu labi padomāt, kur šīs aktivitātes varētu notikt, kā cilvēki uz tām varēs nokļūt, kādi drošības pasākumi jāparedz, lai viss noritētu bez liekiem starpgadījumiem u.tml. Ja esi iecerējis īstenot starptautisku projektu, jauniešiem dodoties uz citu valsti, tad ir jāparedz vieta, kur aktivitātes notiks, kur dalībnieki gulēs, kā viņi zinās, kurp jānokļūst u.tml.

ATKARĪBĀ NO PROJEKTU VEIDA SVARĪGI PADOMĀT PAR VISMAZ ŠĀDIEM SAGATAVOŠANĀS POSMA PASĀKUMIEM:

- ▶ *nakšņošanas apstākļi;*
- ▶ *ēdināšanas organizēšana;*
- ▶ *aktivitāšu norises vieta;*
- ▶ *nepieciešamie materiāli un resursi;*
- ▶ *dalībnieku transportēšana;*
- ▶ *ceļošanas dokumenti;*
- ▶ *dalībnieku drošība un aizsardzība u.c.*

"Pasaulē ir daudz labu ideju – mazāk ir cilvēku, kuri dara visu, lai šīs idejas īstenotu."

Ešlijs Briljants, rakstnieks un karikatūrists

Vienlaikus ar iepriekš minētajiem praktiskajiem un loģistikas sagatavošanās pasākumiem ir svarīgi padomāt par veidiem, kā **atbalstīt pašus jauniešus vai citus projekta dalībniekus, lai tie saturiski sagatavotos gaidāmajām aktivitātēm.** Tas ir īpaši svarīgi starptautiskos projektos, kur dalībnieki dosies uz svešu valsti. Tajos organizācijas un grupas līderu atbalsts ir būtisks nosacījums, lai jaunieši ceļā varētu doties bez liekiem uztraukumiem un bažām.

DALĪBNIEKU SAGATAVOŠANU VAR VEIKT DAŽĀDOS VEIDOS ATBILSTOŠI PROJEKTA SPECIFIKAI, PIEMĒRAM:

- ▶ *organizējot regulāras **klātienēs tikšanās**, lai savstarpēji pārrunātu neskaidros jautājumus;*
- ▶ *paredzot patstāvīgi veicamus **uzdevumus**, individuāli vai grupās sagatavojot noteiktas projekta aktivitātes;*
- ▶ *nodrošinot **valodas atbalstu** jauniešiem;*
- ▶ *sagatavojot **informācijas "paku"**, kur apkopota galvenā informācija par gaidāmās aktivitātes norisi un iepriekšējās sagatavošanās vajadzībām;*
- ▶ *nodrošinot regulāru un atvērtu **informācijas apmaiņu**, izmantojot digitālos risinājumus u.c.*

Katrā projektā šie sagatavošanās pasākumi var atšķirties, tomēr ir svarīgi atcerēties, ka projekta dalībnieki pēc to iepriekšējās pieredzes un iespējām būs ļoti atšķirīgi – kādam tā būs pirmā ceļošana ārpus savas valsts, daļai dalībnieku būs specifiskas ēdināšanas vajadzības, citiem – ierobežotas pārvietošanās iespējas u.tml. **Esi atvērts un ieinteresēts, savlaicīgi izzini projekta dalībnieku vajadzības un paredzi elastīgu pieeju, plānojot sagatavošanās aktivitātes, – arī tā ir viena no projekta panākuma atslēgām.**

**PIERAKSTI, PAR KĀDIEM SAGATAVOŠANĀS POSMA PRAKTISKAJIEM
UN LOĢISTIKAS PASĀKUMIEM IR JĀPADOMĀ TAVĀ PROJEKTĀ.**

NAKŠŅOŠANA

ĒDINĀŠANA

TRANSPORTS

AKTIVITĀŠU VIETA

CEĻOŠANA

DROŠĪBA UN AIZSARDZĪBA

DALĪBNIEKU SAGATAVOŠANA

.....

Mēs varam katru vakaru skatīties laika ziņas, kas mums vēstī par saulainas nedēļas nogales solījumiem, tomēr lietūs var atnākt pavisam neplānoti tik un tā. Un, ko iesākt, ja negaidītās lietusskāzes izjauc mūsu projekta plānus par pārgājienu mežā un nakšņošanu zem klajas debess?

Projekta plāns jeb pieteikums ir ideālais projekta scenārijs, kas īstenojams ideālā pasaulē, kurā viss notiek pēc mūsu noteikumiem. Skaidrs, ka pasaule tā nefunkcionē, un projektus apdraud dažāda veida riski jeb notikumi, kas var ietekmēt projekta norisi.

RISKI pēc to veida ir dažādi, arī to radītās sekas var atšķirties. Riskus varam iedalīt šādās kategorijās:

1

vadības riski – apstākļi, kas var ietekmēt projekta vadības pasākumus, piemēram, izmaiņas aktivitāšu norisē, organizāciju savstarpējās saziņas izaicinājumi u.c.;

2

komandas riski – apstākļi, kas saistīti ar projekta īstenošanā iesaistītajiem cilvēkiem, piemēram, jauniešu grūtības apvienot mācības ar projekta īstenošanu, motivācijas trūkums u.c.;

3

finanšu riski – apstākļi, kas saistīti ar finanšu izaicinājumiem, piemēram, grūtības piesaistīt projekta līdzfinansējumu, kļūdas izdevumu aprēķinos u.c.;

4

īstenošanas riski – apstākļi, kas saistīti ar traucējumiem projekta īstenošanā, piemēram, traucējumi projekta tīmekļvietnes darbībā, neloģiska aktivitāšu plānošana u.c.;

5

juridiskie riski – apstākļi, kas saistīti ar likumdošanas nepārzināšanu, piemēram, nepareizi izveidoti līgumi ar pakalpojumu sniedzējiem, publisku pasākumu nesaskaņošana ar pašvaldību u.c.

Lai no riskiem nebūtu jābaidās, ir jāiemācās tos prognozēt un vadīt. Riska iespējamība noteikti nenozīmē to, ka tas īstenosies. Lielu daļu risku mēs varam jau savlaicīgi paredzēt. Ja mēs tos varam paredzēt, mēs varam izplānot darbības, kas palīdzēs no riskiem izvairīties vai – sliktākajā gadījumā – mazināt risku sekas.

No riskiem nebaidies – riskus vadi!

"Jaunas idejas piedzīvo trīs posmus:

1) to nevar izdarīt;

2) iespējams, ka to var izdarīt, taču to nav vērts darīt;

3) es zināju, ka tā ir laba ideja!"

Artūrs Čārlzs Klārks, rakstnieks

PADOMĀ, AR KĀDIEM RISKIEM JĀRĒĶINĀS TAVĀ PROJEKTĀ. KO DARĪSI, LAI NO RISKĀ IZVAIRĪTOS, UN KĀ RĪKOSIES, JA RISKĀ SITUĀCIJA ĪSTENOJAS.

1. RISKS

Uz projekta aktivitātēm nav iespējams atlasīt sākotnēji plānoto dalībnieku skaitu

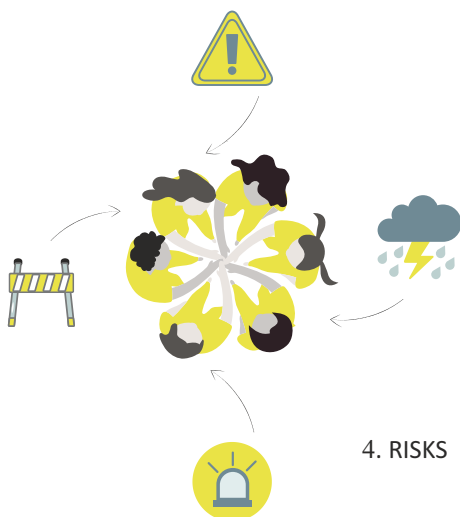
Ko iesākt, lai tā nenotiek?

Kā rīkoties, ja tā notiek?

2. RISKS

Ko iesākt, lai tā nenotiek?

Kā rīkoties, ja tā notiek?

3. RISKS

Ko iesākt, lai tā nenotiek?

Kā rīkoties, ja tā notiek?

4. RISKS

Ko iesākt, lai tā nenotiek?

Kā rīkoties, ja tā notiek?

Beidzot esam nonākuši līdz projekta kodolam un tā redzamākajai daļai – projekta galvenajām aktivitātēm. Katram projektu veidam ir specifiski pieļaujamo aktivitāšu formātu nosacījumi, ko svarīgi ņemt vērā, plānojot projektu.

JAUNIEŠU APMAIŅAS PROJEKTI

Iespējamās aktivitātes:

sagatavošanās vizīte

1 līdz 2 dienas (neskaitot dienas, kas pavadītas ceļā).

jauniešu apmaiņa

5 līdz 21 diena (neskaitot dienas, kas pavadītas ceļā).

JAUNATNES LĪDZDALĪBAS PROJEKTI

Iespējamās dažāda formāta jauniešu līdzdalību veicinošas aktivitātes –

debates, simulācijas un lomu spēles, informatīvi pasākumi un kampaņas, tikšanās ar lēmumpieņēmējiem u.c.

Svarīgi!

Nav noteikts aktivitāšu ilgums, aktivitātes var īstenot kombinētā veidā.

SOLIDARITĀTES PROJEKTI

Iespējamās dažāda formāta aktivitātes bez ierobežojuma –

svarīgi sniegt ieguldījumu sabiedrības labā, veicinot solidaritāti.

Svarīgi!

Nav noteikts aktivitāšu ilgums.

Kā redzi, aktivitāšu satura ziņā būtisku ierobežojumu nav un droši vari ļauties ideju lidojumam – noteikti iedrošinām tevi domāt "ārpus rāmja" un ieplānot aktivitātes, kurās gribētu piedalīties ne tikai tu, bet arī iecerētā mērķauditorija.

VISPIRMS UZ PROJEKTA LAIKA LĪNIJAS IZVIETO IECERĒTĀS AKTIVITĀTES JEB PASĀKUMUS PLĀNOTAJĀ SECĪBĀ – LEJASDAĻĀ NORĀDI AKTIVITĀTES/PASĀKUMA VEIDU UN NOSAUKUMU, SAVUKĀRT AUGŠDAĻĀ TĀS/TĀ NORISES LAIKU UN VIETU.

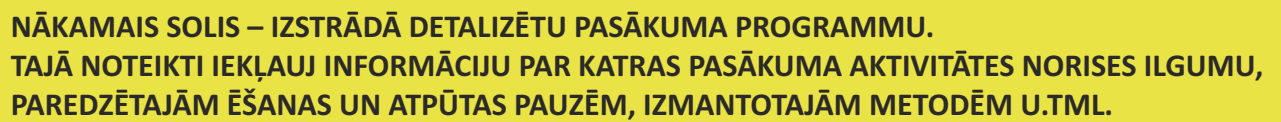
KAD?

KUR?

PROJEKTA
SĀKUMS

PROJEKTA
BEIGAS

KAS?

- ▶ **ja aktivitāte ilgst mazāk par 3 dienām**, visu dienu lauki nav jāaizpilda;
- ▶ **ja aktivitāte ir ilgāka par 3 dienām**, papildu dienu plānu droši piefiksē piezīmju lapās šī materiāla beigās;
- ▶ **ja projektā iepļānotas vairākas secīgas aktivitātes**, šim uzdevumam izvēlies vienu no tām – uz šīs sagataves pamata piezīmju lapās izplāno arī pārējās aktivitātes.

20

VĒL DAŽI IETEIKUMI JĒGPILNA AKTIVITĀŠU PLĀNA IZVEIDEI:

- ▶ padomā par **aktivitāšu dažādību**, kas veicina dalībnieku aktīvu iesaisti to norisē un vadīšanā – nepārsātini programmu ar vienvēidīgām aktivitātēm, kurās dalībniekiem ir salīdzinoši pasīva loma (piemēram, lekcijas, ekskursijas u.tml.);
- ▶ **atvēli programmā pietiekamu laiku ēšanas un atpūtas pauzēm**, lai dalībniekiem ir iespēja atpūsties un izveidot draudzīgas savstarpējās attiecības;
- ▶ padomā par aktivitāšu un dalībnieku **mācīšanās procesa izvērtēšanas sesijām**, piemeklējot šiem mērķiem atbilstošas metodes;
- ▶ neaizmirsti programmā iestrādāt "iekustinātājus", "ledlaužus" un citas **neformālās izglītības metodes**, kas palīdzēs dalībniekiem labāk iejusties jaunajā vidē un savstarpēji iepazīties.

"Ideja, kam neseko darbība, nekad nebūs lielāka par to smadzeņu šūnu, kurā tā sākotnēji atradās."

Arnolds H. Glāzovs, uzņēmējs

ŠIE NEDAUDZIE PĀRBAUDES JAUTĀJUMI PALĪDZĒS TEV SAPRAST, VAI, PLĀNOJOT PROJEKTA AKTIVITĀTES, ESI UZ PAREIZĀ CEĻA.

☐

Vai aktivitātēs paredzēts izmantot neformālās izglītības metodes?

☐

Vai aktivitāšu saturs atbilst to dalībnieku interesēm un vajadzībām?

☐

Vai aktivitātes veicina dalībnieku mācīšanos?

☐

Vai ir zināms, kas vadīs aktivitātes?

☐

Vai jauniešiem ir iespēja aktīvi iesaistīties aktivitāšu vadīšanā un norisē?

☐

Vai aktivitātes ir piemērotas dažādu dalībnieku iesaistei (piemēram, jauniešiem ar kustību traucējumiem u.tml.)?

☐

Ja projektā paredzētas vairākas aktivitātes – vai tās saturiski ir savstarpēji saistītas?

☐

Vai aktivitātes ir reālistiskas un sabalansētas (piemēram, vai aktivitāšu programma nav pārāk intensīva)?

☐

Vai aktivitātes veicina Eiropas vērtību popularizēšanu?

☐

Vai aktivitāšu saturs atbilst to dalībnieku interesēm un vajadzībām?

☐

Vai aktivitāšu īstenošanā ir pielietotas videi draudzīgas pieejas?

☐

Vai aktivitātes ir saistītas ar izvēlēto tematu?

☐

Vai aktivitātes palīdz sasniegt projekta mērķi un rezultātu?

Mācīšanās aspektu jau pieminējām sadaļā "Projekta komanda". Tieši mācīšanās iespēja ir viens no nozīmīgākajiem jauniešu ieguvumiem, piedaloties projektā, neatkarīgi no tā, vai konkrētais jauniešis ir viens no projekta īstenošanas komandas vai organizēto aktivitāšu dalībnieks.

Mācīšanās mūsu ikdienā notiek nemītīgi – bieži vien pat īsti neapzināties, ka dienas laikā esam apguvuši ko jaunu. Lai mācīšanās projekta ietvaros būtu apzināts process, arī to ir svarīgi saplānot. Tādējādi mēs jau pārejam pie nākamā lielā apzīmējuma, bez kura jauniešu projektos nekādi nevar iztikt – tā ir neformālā izglītība.

Paskaidrot, kas ir **NEFORMĀLĀ IZGLĪTĪBA**, nav viegls uzdevums – tā ir jāpiedzīvo. Tomēr, mēģinot to ietērt dažos vārdos, varam teikt, ka neformālās izglītības pamatā ir **četri pamatprincipi**:

- ▶ **mācīties būt** – apzināties sevi, savu vietu pasaulē, spēju realizēt sevi;
- ▶ **mācīties būt kopā ar citiem** – spēja pieņemt apkārtējos un sadarboties ar tiem;
- ▶ **mācīties darot** – iegūt jaunas zināšanas, prasmes un attieksmes caur praktisku darbību;
- ▶ **mācīties mācīties** – apgūt kompetences, analizēt savu pieredzi, atrast informāciju un spēt to izmantot jaunās dzīves situācijās.

"Nebaidies no jaunām idejām. Baidies no vecām idejām – tās tur tevi uz vietas un neļauj augt un virzīties uz priekšu. Koncentrējies uz to, kurp vēlies doties, nevis uz to, kas tevi biedē."

Entonijs Robinss, uzņēmējs

VĒL DAŽAS SVARĪGAS NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS SASTĀVDAĻAS.

Tas ir plānots, strukturēts un vadīts process ar skaidri noteiktiem mērķiem un uzdevumiem	Aktivitātēs ir ņemtas vērā dalībnieku vajadzības un intereses	Aktivitātes ir elastīgi pielāgojamas dažādiem dalībniekiem, un tās notiek atvērtā un atbalstošā vidē
Ikviens dalībnieks aktivitātēs piedalās brīvprātīgi – no katra paša motivācijas atkarīgi mācīšanās ieguvumi	Mācīšanās procesā nav vienas pareizās atbildes , jo dalībnieku viedokļi, interpretācijas un risinājumi vienām un tām pašām situācijām var būt atšķirīgi	Mācīšanās notiek dažādās vidēs , īpašu uzmanību pievēršot metožu daudzveidībai , kā arī līdzsvaram starp individuālo mācīšanos un mācīšanos grupā
Aktivitāšu dalībnieku un vadītāju starpā nav izteiktas hierarhijas	Svarīga ir mācīšanās no savas un citu pieredzes	Mācīšanās process ir tikpat svarīgs kā mācīšanās rezultāti

Neformālajā izglītībā nav atzīmju vai cita veida ārēja novērtējuma par paveikto. Tomēr, lai dalībniekiem palīdzētu sekmīgāk izvirzīt savus mācīšanās mērķus un izvērtēt projekta laikā apgūto, lielisks palīgs šajā procesā būs **Youthpass rīks**.

YOUTHPASS IR DIVAS FUNKCIJAS:

- ▶ tas ir **rīks**, kas palīdz jauniešiem izvirzīt mācīšanās mērķus, kā arī apzināties, izvērtēt un dokumentēt mācīšanās ieguvumus;
- ▶ tas ir **sertifikāts**, kas apliecina jaunieša dalību konkrētajā projektā (to noteikti ir vērts iekļaut savā CV).

Kas tad ir tas, ko jaunieši iemācās projektā?

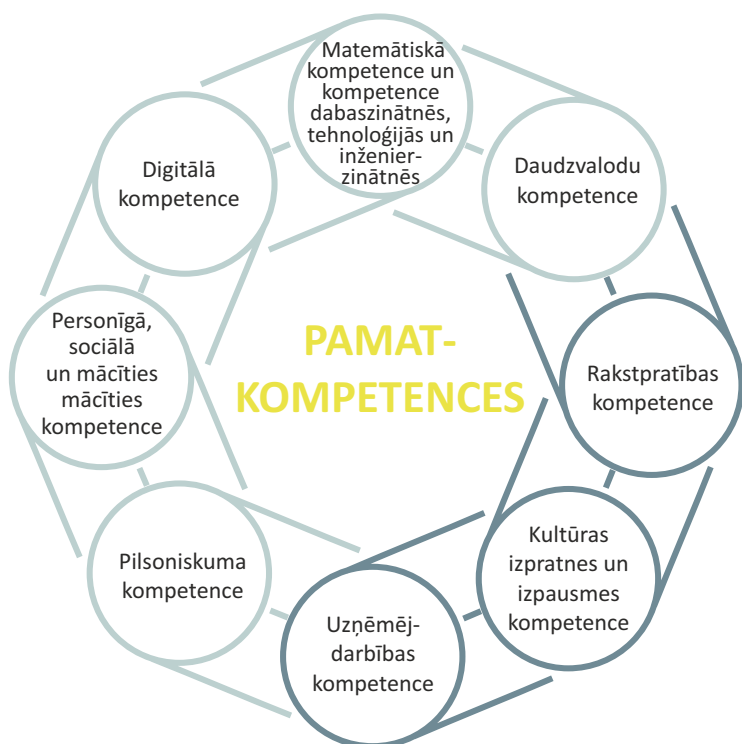
Vienā vārdā tas tiek dēvēts par **KOMPETENCĒM**, tomēr vienkāršāk to var skaidrot šādi:

KOMPETENCES = ZINĀŠANAS + PRASMES + ATTIEKSMES

PIEMĒRAM:

- ▶ jaunieši **ZINA**, ka atkritumu šķirošana ir nozīmīga vides aizsardzībai;
- ▶ jaunieši **PROT** sašķirot dažāda veida atkritumus;
- ▶ jaunieši labprāt ikdienā šķiro atkritumus, jo to nosaka viņu **ATTIEKSME** jeb motivācija šādi rīkoties.

Youthpass pamatā ir astoņas mūžizglītības kompetences. Projekta laikā apgūtās zināšanas, prasmes un attieksmes jeb kompetences var strukturēt līdzīgā veidā.

Tāpat – neformālās izglītības jauniešu projektā nevis kāds cits tev ieliks atzīmi par padarīto darbu, bet tu **pats varēsi noteikt, ko vēlies apgūt, kā arī projekta noslēgumā veikt savu pašizvērtējumu**.

Lai jaunieši to varētu sekmīgāk izdarīt, ir svarīgi projektos **iesaistīt personas, kas jauniešiem sniedz atbalstu mācīšanās procesā**. Jauniešu apmaiņas projektos tie ir **grupu līderi**, savukārt jaunatnes līdzdalības projektos un solidaritātes projektos – **atbalsta personas** jeb personiskās izaugsmes treneri. Tie var būt tev zināmi jaunatnes darbinieki, organizāciju pārstāvji, arī skolotāji, kuriem uzticies un kuri zina, kā veiksmīgi un jauniešiem draudzīgi virzīt mācīšanās procesa izvērtēšanu, izmantojot daudzveidīgas metodes.

KAS PROJEKTĀ VARĒTU VEIKT GRUPAS LĪDERA VAI ATBALSTA PERSONAS FUNKCIJAS? APRAKSTI GRUPAS LĪDERA VAI ATBALSTA PERSONAS PROFILU UN GALVENOS UZDEVUMUS PROJEKTĀ.

KĀDAS KOMPETENCES JAUNIEŠIEM PROJEKTA LAIKĀ BŪS IESPĒJA PILNVEIDOT UN APGŪT NO JAUNA? MĒĢINI MĀCĪŠANĀS IEGUVUMUS DEFINĒT KĀ ZINĀŠANAS, PRASMES UN ATTIEKSMES. ŅEM VĒRĀ, KA ABĀM JAUNIEŠU GRUPĀM – PROJEKTU VADĪBAS KOMANDAI UN JAUNIEŠIEM, KAS BŪS AKTIVITĀŠU DALĪBNIEKI, – MĀCĪŠANĀS REZULTĀTI VAR ATŠKIRTIES.

DAUDZVALODU KOMPETENCE	PERSONĪGĀ, SOCIĀLĀ UN MĀCĪTIES MĀCĪTIES KOMPETENCE
PILSONISKĀ KOMPETENCE	UZŅĒMĒJDARBĪBAS KOMPETENCE
KULTŪRAS IZPRATNES UN IZPAUSMES KOMPETENCE	DIGITĀLĀ KOMPETENCE
MATEMĀTISKĀ KOMPETENCE UN KOMPETENCE DABASZINĀTNĒS, TEHNOLOĢIJĀS, INŽENIERZINĀTNĒS	RAKSTPRATĪBAS KOMPETENCE

PROJEKTA REZULTĀTS UN TĀ POPULARIZĒŠANA

Jebkura projekta rezultātā kaut kas top – sākot no jauniešu jauniegūtās pieredzes līdz pat grandiozi noorganizētai informatīvajai kampaņai. Bieži vien projektos tiek radīti arī dažādi plašākai sabiedrībai pieejami produkti un materiāli – video stāstu sērija par projektā aktualizēto tematu, rokasgrāmata ar jauniešu apkopotiem ieteikumiem par noteiktu tēmu, pētījums par jauniešu pieredzi vai viedokli kādā jautājumā u.tml. Atsevišķos projektos var tikt izstrādāti ieteikumi un apkopotas iniciatīvas par jauniešiem aktuālas problēmas risināšanas iespējām, kuras pēc tam tiek iesniegtas dažāda līmeņa politiķiem un lēmumpieņēmējiem.

Iespēju ir daudz, un būtisku ierobežojumu ideju lidojumā nav. Tomēr ir svarīgi padomāt par veidiem, kā komunicēt par projekta panākumiem, lai nav tā, ka vienīgie, kas zina par rezultātiem, ir tikai paši projekta īstenotāji. Lai to panāktu, projektā īstenojami divi turpmāk minētie savstarpēji saistīti aktivitāšu kopumi.

REZULTĀTU IZPLATĪŠANA

Mērķis – īstenot efektīvas aktivitātes un pasākumus, lai par rezultātu uzzinātu atbilstošā mērķauditorija.

Rezultātu izplatīšanas aktivitātes var notikt visā projekta dzīves cikla laikā – atkarībā no tā, cik daudz rezultātu un kad projektā tiek radīti.

REDZAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

Mērķis – informēt atbilstošo mērķauditoriju par projekta un tā aktivitāšu norisi, radītajiem rezultātiem, kā arī popularizēt ES projektu iespējas citiem jauniešiem.

Redzamības veicināšanas aktivitātes ieteicams veikt visā projekta dzīves cikla laikā dažādās informācijas izplatīšanas platformās un formātos.

KĀ ATŠĶIRT TO, KAS IR REZULTĀTU IZPLATĪŠANA UN KAS – REDZAMĪBAS PASĀKUMI? TURPMĀK MINĒTS NELIELS PIEMĒRS:

- ▶ projekta laikā tiek izveidots video atskats uz projekta laikā īstenotajām aktivitātēm – tas šajā gadījumā būs **redzamību veicinošs pasākums**, jo informē dažādas sabiedrības grupas par projekta norisi;
- ▶ ja projektā tiek izveidota īsfilma par nedzirdīgu un vājdzirdīgu jauniešu ikdienu un vēlmi iekļauties aktīvo jauniešu vidū, tas ir uzskatāms par **projekta rezultātu**, jo unikāla un pašradīta produkta veidā jaunieši ir aktualizējuši sociālās iekļaušanas tēmu.

SVARĪGI!

Abos gadījumos jāpadomā, kādā veidā abi videomateriāli tiks popularizēti noteiktām mērķgrupām ārpus projekta īstenotāju komandas.

DAŽI PRAKTISKI IETEIKUMI EFEKTĪVAI REZULTĀTU IZPLATĪŠANAI UN REDZAMĪBAS NODROŠINĀŠANAI:

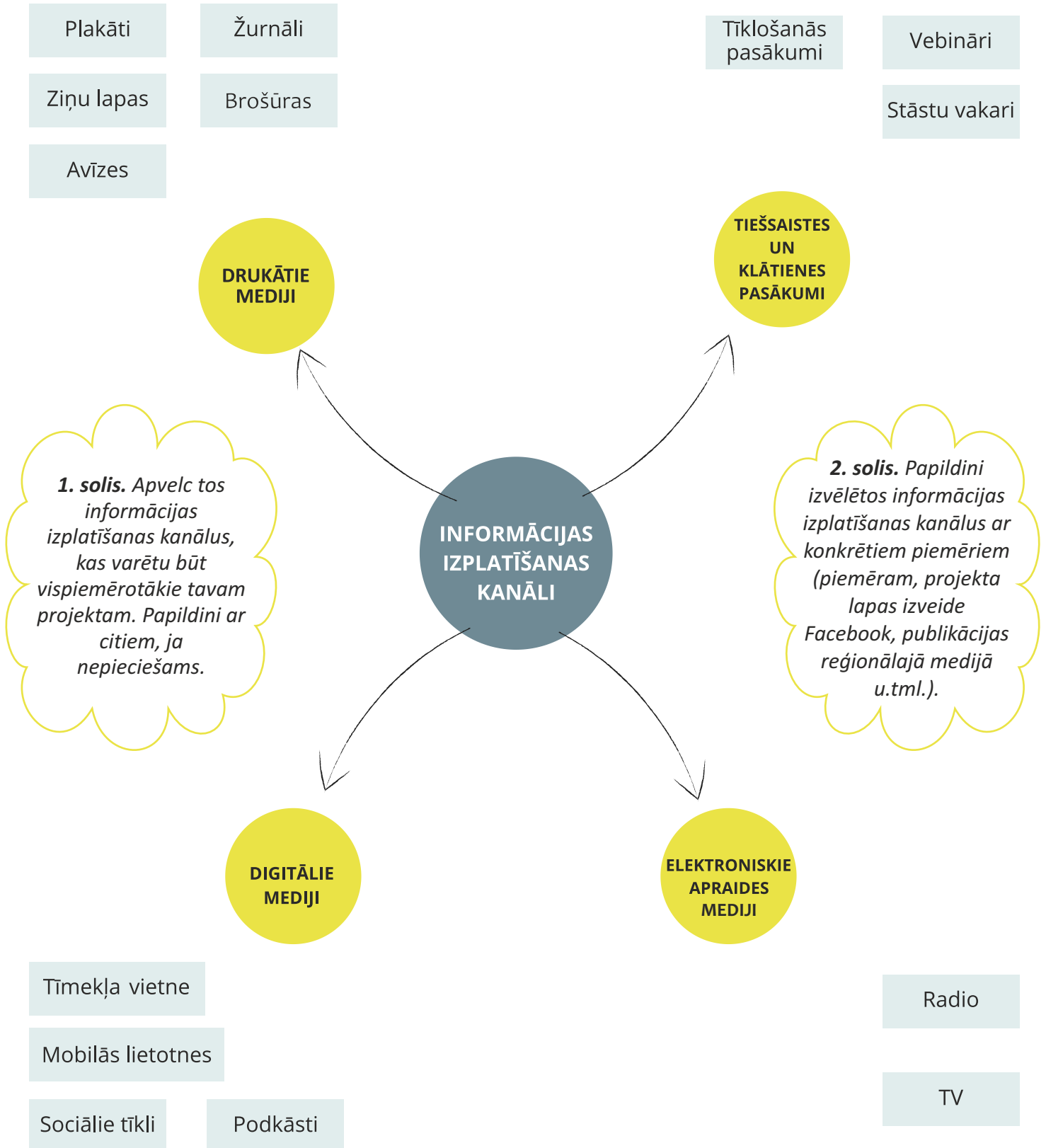
- ▶ ievies **videi draudzīgas pieejas**;
- ▶ izmanto **digitālos medijus un digitālo aktivitāšu formātus**;
- ▶ **zini savu mērķauditoriju** – jau laikus izzini, kādus informācijas kanālus tā lieto ikdienā;
- ▶ ja projekts tiek īstenots starptautiskā mērogā, rezultātu izplatīšana un popularizēšana līdzvērtīgā apmērā jāveic **visās iesaistītajās valstīs**;
- ▶ ar projektu saistītajās publikācijās **jāatsaucas uz konkrēto programmu**, kuras ietvaros projekts tiek īstenots;
- ▶ padomā par projekta **vizuālās identifikācijas izveidi un izmanto programmas vizuālo identitāti**.

**"Ja ideja tevi neaizrauj,
to nevajadzētu īstenot."**

Rejs Bredberijs, rakstnieks

IEPAZĪSTIES AR MŪSU PIEDĀVĀTO VIENKĀRŠOTO INFORMĀCIJAS IZPLATĪŠANAS VEIDU JEB KANĀLU APKOPOJUMU. TĀ KĀ DZĪVOJAM STRAUJI MAINĪGĀ PASAULĒ, ŠEIT NAV IEKĻAUTI PILNĪGI VISI IESPĒJAMIE VARIANTI, BET GAN PROJEKTOS VISBIEŽĀK IZMANTOTIE – DROŠI IZMANTO ARĪ CITUS, KURUS ZINI.

IZVĒLIES VISMAZ 3 IEPRIEKŠ ATZĪMĒTĀS AKTIVITĀTES VAI PASĀKUMUS UN IZSTRĀDĀ DETALIZĒTU REZULTĀTU IZPLATĪŠANAS UN REDZAMĪBAS PASĀKUMU PLĀNU, ATBILDOT UZ TABULĀ NORĀDĪTAJIEM JAUTĀJUMIEM.

	1. AKTIVITĀTE	2. AKTIVITĀTE	3. AKTIVITĀTE
KO izplatīsim?			
KAS par to būs atbildīgs?			
KĀ tas notiks?			
KAM tas paredzēts?			
KUR izplatīsim?			
AR KO nepieciešams sadarboties?			
KAD tas notiks?			
KĀPĒC tas tiks darīts jeb kāds no tā būs ieguvums?			

PROJEKTA IZVĒRTĒŠANA

Projekta īstenošana ir gana dinamisks process, kurā uzmanība jāpievērš dažnedažādām niansēm – jāpārlicinās, vai projekta aktivitāšu dalībnieki jūtas droši un labi, vai jauniešiem no grupu līderu puses tiek nodrošināts atbilstošs mācīšanās procesa atbalsts, vai publicētie sociālo mediju ieraksti par projektu spējuši piesaistīt auditorijas uzmanību un interesi utt. Lai šos procesus nepalaistu pašplūsmā, projektā jāparedz **IZVĒRTĒŠANAS AKTIVITĀTES**.

KAS UN KĀDĀ VEIDĀ PROJEKTĀ JĀVĒRTĒ?

Katrā projektā šis process notiek atšķirīgi, jo to nosaka aktivitāšu veidi, to plānojums un citi ar to saistīti faktori. Taču jebkurā projektā svarīgi paredzēt šādu izvērtēšanu:

- ▶ **katras projekta galvenās aktivitātes izvērtēšana** – palīdzēs saprast, vai īstenotās aktivitātes noritējušas veiksmīgi un kas jāņem vērā turpmāk iecerētajās aktivitātēs. Galvenais nolūks – noskaidrot, vai projekta aktivitātes noritējušas saskaņā ar plānoto un atbilstoši dalībnieku gaidām;
- ▶ **projekta galīgā izvērtēšana** – palīdzēs novērtēt kopējos projekta panākumus, kā arī kopā ar projekta īstenošanā iesaistīto komandu un partnerorganizācijām plānot nākotnes ieceres. Galvenais nolūks – noskaidrot, vai sasniegts definētais mērķis, rezultāts un kāda ietekme panākta uz projekta komandu, iesaistītajām organizācijām un vietējo sabiedrību.

IZŠĶIR DIVU VEIDU IZVĒRTĒŠANAS PROCESĀ MĒRĀMOS RĀDĪTĀJUS:

- ▶ **kvantitatīvie rādītāji** – piemēram, projekta tīmekļa vietnes apmeklējumu skaits, sociālo mediju ierakstu iesaistes koeficienti, dalībnieku skaits pasākumos, veikto publikāciju uzskaitē u.tml.;
- ▶ **kvalitatīvie rādītāji** – piemēram, dalībnieku mācīšanās pieredzes novērtējums, atgriezeniskā saite, partnerorganizāciju savstarpējās sadarbības novērtējums u.tml.

«Idejas ir kā trusīši. Iesākumā tev tie ir divi – iemācies, kā ar tiem rīkoties, un diezgan drīz tev to būs jau ducis.»

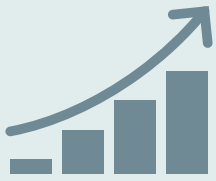
Džons Stainbeks, rakstnieks

Izvērtēšanas metožu iespējas ir dažādas – tās atkarīgas no rādītāja, ko vēlies izmērīt. Piemēram, dalībnieku atgriezenisko saiti ērti apkopot anketu veidā; dalībnieku skaitu piefiksē, izmantojot parakstu lapas; publikāciju apkopošanai veic regulāru mediju monitoringu u.tml.

Ieplānot izvērtēšanas aktivitātes ir būtiski jau projekta izstrādes posmā – tas palīdzēs labāk novērtēt, **vai ir izdevies sasniegt sākotnēji izvirzīto mērķi un rezultātus**, kā arī novērtēt, kādu **ietekmi** projekts ir atstājis **uz projektā iesaistītajiem dalībniekiem, organizācijām un vietējo kopienu**.

APLŪKO IEPRIEKŠ DEFINĒTO PROJEKTA MĒRĶI, UZDEVUMU, REZULTĀTUS UN SASNIEDZAMO IETEKMI. PIEFIKSĒ, KĀDI KVANTITATĪVIE UN/VAI KVALITATĪVIE RĀDĪTĀJI PALĪDZĒS IZVĒRTĒT SASNIEGTO UN KĀDAS METODES IZMANTOSI, LAI RĀDĪTĀJUS IZMĒRĪTU.

**KVANTITATĪVIE
RĀDĪTĀJI**

**KVALITATĪVIE
RĀDĪTĀJI**

PROJEKTA PIETEIKUMA SAGATAVOŠANA UN IESNIEGŠANA

Apsveicam! Tu to esi paveicis – projekta nozīmīgākās sadaļas ir saplānotas!

Lai tava komanda varētu saņemt programmas finansējumu iecerētā projekta īstenošanai, noskaidro, kad ir tuvākais projektu iesniegšanas konkurss, un aizpildi tiešsaistes pieteikumu. Tajā tev būs jāsniedz informācija par visām tām sadaļām, kuras izzināji un aprakstīji šajā materiālā.

DAŽI PRAKTISKI IETEIKUMI KVALITATĪVA PROJEKTA PIETEIKUMA SAGATAVOŠANAI:

- ▶ uz katru pieteikumā uzdoto jautājumu **sniedz izsmeļošu un detalizētu atbildi** – tā, lai cilvēks, kas vērtēs projekta idejas, saprastu tavas ieceres un projekta vajadzību;
- ▶ aprakstot projekta plānu, **esi konkrēts** – atceries, ka uz projekta iesniegšanas brīdi jābūt rūpīgi izplānotiem visiem projekta posmiem (t. sk. rezultātu izplatīšanas un izvērtēšanas aktivitātēm);
- ▶ ja projekta izstrādes laikā rodas jautājumi un neskaidrības, **sazinies ar JSPA vecākajiem ekspertiem**, kas palīdzēs tev tikt uz pareizā ceļa;
- ▶ neaizmirsti pieteikumam **pievienot obligātos pielikumus** (piemēram, organizācijas likumiskā pārstāvja parakstītu deklarāciju, galveno aktivitāšu programmas u.c.);
- ▶ **neatliec projekta pieteikuma sagatavošanu un iesniegšanu uz pēdējo brīdi** – kāpēc radīt lieku stresu, ja to var nedarīt?

Pats galvenais – **ne mirkli nedomā, ka tev tas varētu neizdoties**. Lai arī sākumā projekta izstrāde un īstenošana varētu šķist teju raķešu zinātne, tas nebūt tā nav – jo vairāk izplānosi jau tagad, jo sekmīgāk varēsi īstenot savas kvēlākās ieceres.

**Tu visu vari,
un mēs tev ticam!**

**"Idejas vērtība
slēpjas tās pielietojumā."**

Tomass Edisons, izgudrotājs

IEPLĀNO, KĀDI BŪS TAVI NĀKAMIE 10 SOĻI JEB SECĪGI VEICAMĀS DARBĪBAS
PRETĪ PROJEKTA PIETEIKUMA IESNIEGŠANAI.

PROJEKTA PIETEIKUMA
IESNIEGŠANAS TERMIŅŠ

10

9

8

7

5

6

4

3

START

1

2

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dashed lines.

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dashed lines.

INFORMĀCIJA PAR PROJEKTU IESPĒJĀM UN JAUNATNES JOMAS AKTUALITĀTĒM LATVIJĀ UN EIROPĀ

Izglītības un zinātnes ministrijas tīmekļa vietne: <https://izm.gov.lv/>

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras tīmekļa vietne: <https://jaunatne.gov.lv/>

Programmu "Erasmus+" un "Eiropas Solidaritātes korpuss" vadlīnijas:
<https://jaunatne.gov.lv/dokumenti>

Programmas "Eiropas Solidaritātes korpuss" datubāze: https://europa.eu/youth/solidarity_lv

Eiropas Jaunatnes mērķi (2019–2027):
https://jaunatne.gov.lv/europa.eu/youth/policy/youth-strategy/youthgoals_en

Rīka "Youthpass" tīmekļa vietne: <https://www.youthpass.eu/>

Informācijas tīkla "Eurodesk" tīmekļa vietne: <https://eurodesk.eu/>

Resursu centra "Salto" tīmekļa vietne: <https://www.salto-youth.net/>

Partnerorganizāciju meklēšanas vietne "Otlas":
<https://www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding/>

**"Cilvēces vēsture būtībā
ir ideju vēsture."**

Herberts Velss, rakstnieks

INFORMATĪVIE UN METODOLOĢISKIE MATERIĀLI PAR PROJEKTU IZSTRĀDI UN ĪSTENOŠANU

Brošūra
"Viss par Youthpass"
Pieejama
www.jaunatne.gov.lv

Rokasgrāmata jauniešu
līdzdalības veicināšanai
"Brauksi līdzī? Re, kur formula!"
Pieejama
www.jaunatne.gov.lv

Projektu izstrādes lietotne
"Quality Mobility App"
Pieejama
<https://www.qualitymobility.app/>

Jauniešu apmaiņas projekta
veidotāja rokasgrāmata
"Maināties?!"
Pieejama
www.jaunatne.gov.lv

Jauniešu līdzdalības
un iniciatīvas rokasgrāmata
"Koučinga celvedis"
Pieejama
www.jaunatne.gov.lv

"Youthpass"
pamatkompetenču apraksts
Pieejams
www.jaunatne.gov.lv

Brošūra
"Redzamības nodrošināšana
projektos. Rezultātu
izplatīšana un izmantošana"
Pieejama
www.jaunatne.gov.lv

Rokasgrāmata
"Neformālās izglītības
metodes"
Pieejama
www.jaunatne.gov.lv

Rokasgrāmata
"Dialogue activities to implement
Youth Goals together"
Pieejama
<https://ej.uz/youthgoalstogether>

